

[Lange.]

tjent med, at man bliver ved med denne Lovgivning: De 35 pCt.s Moratoriepantebreve er jo fremkommet ved, at man for over 5 Aar siden har faaet Kreditorerne til at gaa ind paa en Akkord med en meget lille Dividende, i mange Tilfælde med 5 eller 10 pCt.s Dividende. Man kan vel have Lov til at sige, at man har lokket Kreditorerne til at gaa ind paa disse Akkorder ved at stille i Udsigt, at hvis Smør- og Flæskepriserne steg, vilde man om 5 Aar have Mulighed for at faa disse 35 pCt. af sit Tilgodehavende ud over den Dividende, man fik straks. Nu er de 5 Aar gaaet, og Prisforholdene for Landbrugets Produkter har udviklet sig paa en saadan Maade, at Kreditorerne skulde have de 35 pCt., men saa kommer man med et Forslag om at bringe dem ind under en ny Henstandslov. Efter Forløbet af de 5 Aar, i hvilke Kreditorerne ikke har faaet Rente af deres Penge, forlænger man altsaa den Tid, der skal gaa, inden Kreditorerne kan faa deres Tilgodehavende udbetalt, hvis Debitorerne overhovedet er i Stand til at betale. Jeg tror, at denne Lovgivning er meget demoraliserende og skadelig for Landbruget selv.

Jeg har mange Gange sagt, ogsaa fra denne Talerstol, at med mit mangeaarige Kendskab til Landmænd, og ikke mindst til Landmænd som Debitorer, har det altid været min Opfattelse, at Landbrugerne som Debitorer var noget af det solideste, man kunde tænke sig, at Landbruget var det Erhverv, som maaske mere end noget andet Erhverv satte en Ære i altid at opfylde sine økonomiske Forpligtelser. Det har været mange unge Landmænd til Gavn, at man har kunnet møde Landbrugets Mænd med en saadan Tillid, som de er blevet mødt med paa det økonomiske Omraade. Gennem den Lovgivning, der nu er Genstand for Forlængelse her i Dag, gør man efter min Mening stor Fortræd ved at sætte dette paa Spil. Jeg tror derfor, at Landbruget ikke selv kan være tjent dermed.

Der sidder mange unge Landmænd og strider og slider for at opfylde deres Forpligtelser, og de kan efter min Mening ikke være tjent med, at der sker det, som her sker. For mange Landmænd vilde det være meget vigtigt, om de kunde faa deres Prioritetsforhold ordnet paa en anden Maade, maaske faa en Række tyngende mindre Prioriteter lavet om til een, men hvis disse Landmænd ikke har en Gæld, der svarer til 110 pCt. af det, man kalder Panteværdien, er de udelukket fra at komme ind under Saneringsloven, og

hvis de ikke har Venner og Slægtninge, som kan hjælpe dem gennem Kaution, kan de ikke faa deres Prioritetsforhold ordnet. Paa Grund af Henstandsloven, men naturligvis ogsaa paa Grund af Landbrugets økonomiske Vanskeligheder — maaske tillige fordi man fra Landbrugets Side somme Tider overdriver disse Vanskeligheder — vil de være afskaaret fra at faa deres Prioritetsforhold ordnet, idet Pengeinstitutter og private Folk, som ellers kunde ønske at anbringe Penge, viger tilbage for at anbringe dem i Landejendomme. De ved nemlig, at de meget let udsættes for, at der, lige efter at de har foretaget en saadan Pengeanbringelse, kommer en Lov, som ganske kuld-kaster de Aftaler, der er truffet. Ikke mindst for Landbrugets egen Skyld burde det nu snart være forbi med en Lovgivning af denne Art, og jeg tror, jeg har Lov til at sige, at navnlig for den kommende Slægt, som skal bære Landbruget videre, vil det være heldigt, at den Tillid til Landbruget, som har bestaaet tidligere, vender tilbage. Derfor maa man vende sig bort fra en Lovgivning som denne.

Justitsministeren (Steincke): Jeg takker Udvalget for dets hurtige Behandling af Lovforslaget og for dets Tilslutning til det af mig stillede Ændringsforslag, der, som det allerede er oplyst, er undergaaet en Ændring i Udvalget. Da det imidlertid er sket efter Forhandling med Landbrugsministeriet, har jeg ment at burde tiltræde det.

Det ærede 10de Medlem for 2den Kreds (Lange) spurgte i den Anledning, om jeg var sikker paa, at Svarene paa de stillede Spørgsmaal kunde holde, navnlig Svarene paa Spørgsmaalene 1 og 2. En Justitsminister bør og kan i og for sig ikke udtale sig herom, han kan kun sige, at efter Ministeriets Overbevisning maa Loven fortolkes saadan og saadan; da Spørgsmaalenes Afgørelse henhører under Domstolene, kan han ikke afgive nogen Garanti. Derimod er det rigtigt, at det juridiske og tekniske Ansvar for Lovforslaget paahviler Justitsministeriet, men der er ikke nogen særlig Grund til at fremhæve det i dette Tilfælde; det gør det altid, naar det drejer sig om Justitsministeriets Lovforslag, og der er mindre Grund til at fremhæve det i dette Tilfælde end ellers, da Justitsministeriet ikke paa dette Omraade har villet foretage noget uden i Forstaaelse med Landbrugsministeriet, saa der er altsaa to brede Rygge om at bære Ansvar.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Hen-